Latweeschu Awises.

Isnahk 7 reises nedeld. ◇ 95. gada gahjums.

Maksà:

Eksspedizijà sanemot
par 1 gadu . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . . — „ 60 „
par 1 mehnesi . . — „ 25 „

Maksà pa pastu peesuhtot un vilsehtà mahjà peesuhtot:
par 1 gadu . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . . — „ 90 „
par 2 mehnescheem — „ 50 „

Maksà uz ahrsemem:
par 1 gadu . . 10 rub. kap.
par 1/2 gadu . . 5 „ 80 „
par 1/4 gadu . . 3 „ 50 „
par 1 mehnesi . . 1 „ 50 „

Sludinajumi maksà: par 1hdu rakstu rind. 10 k., 1. pusê un tekstà 30 k.

Adreses maina maksà 10 kap.

Numurs maksà 1 kap.

Redakzija: Jelgawà, Katoļu eelà Nr. 42. Eksspedizija: Katoļu eelà Nr. 40. Tel. 981.

Kantoris: Rigà, Walnu eelà 30. Tel. 8260. Pasta kastite 286.

Nr. 108. **Peektdeen, 25. aprilî.** **1914.**

Swarigakais no saturа:

Walsts budschets 1914. gadâ.
Kur aiseet muhsu jaunekli, kas pahrnahk no kara deenesta?
Budscheta arspreeschana walsts domê.
Par Wiborgas gubernas atdalischanu no Somijas.
Breesmu darbi Epirâ.
Wahzu-kreewu tirdsneezibas lihguma leetâ.
Relaime uz juhras.

Walsts budschets 1914. gadâ.

Walsts domes 21. aprila sehdê eesahkusês 1914. gada walsts budscheta apspreeschana. Domes budscheta komisijas referents Rschewskis nolasijis sihku pahrskatu par budschetu, kursch sastahdas schahdi:

Eenehmumi:

Pehz finanschu ministrijas projekta kahrtigee eenehmumi aprehkinati uz 3,521,697,282 rbl., jeb par 281 miljonu wairak, nekà 1913. gadâ. Leelaki eenehmumi nekà gadu eepreeksch paredseti starp zitu no degwihna monopola par 98 miljoneem, no krona dselszeleem par 71 miljonu, un no teescheem nodokleem par 38 miljoneem rublu. Domes budscheta komisija aprehkinajusi un paaugstinajusi kahrtigos eenehmumus par 49½ miljona. Tà tad kahrtigo eenehmumu suma noteikta uz **3,571,159,258 rbl.** jeb par 330 3/5 miljoneem wairak, nekà 1913. gadâ. Ahrkahrtigee eenehmumi aprehkinati uz 13²/₅ miljoneem.

Isdewumi:

Kahrtigos isdewumus finanschu ministrija aprehkinajusi uz 3,302,675,714 rbl., jeb par 290²/₅ miljoneem wairak, nekà 1913. gadâ. Paaugstinati isdewumi starp zitu preeksch zeku ministrijas par 100½ miljona, kara ministrijas par 48 un juhras ministrijas par 22 miljoneem. Bet domes budscheta komisija, pamasinot daschus isdewumus, aprehkinajusi wisus kahrtigos isdewumus uz **3,299,119,168 rbl.**, jeb par 287 miljoneem rubku wairak, nekà gadu eepreeksch. Ahrkahrtigos isdewumus komisija aprehkinajusi uz 281,209,000 rbl.

Salihdsinot kahrtigos eenehmumus ar isdewumeem ir redsams, ka eenehmumi pahrsneedz isdewumus par 272 miljoneem rublu.

Wispahrigi kopâ ar kahrtigeem un ahrkahrtigeem eenehmumeem un isdewumeem walsts budschets pehz projekta balansê jeb swehrstas uz 3,612,559,183 rbl., pee kam eenehmumi pahrsneedz isdewumus par 32 miljoneem. Komisija eeteiz isleetot scho atlikumu preeksch peewedu dselszeku un zitu satiksmes lihdsekku buhwes.

Kur aiseet muhsu jaunekli, kas pahrnahk no kara deenesta?

... Dseedadami, spehledami, tee no kara mahjâ nahk." Waj tàs naw muhsu sehnu balsis, tur aiz wina kalnina behrsu ataugà, — to sehnu balsis, kurus mehs gaidam atpakal no tahlàs Sibirijas, no polu zeetokschneem un no wisàm tàm weetàm, kur tee „kara kungi" suhta muhsu jaunekkus, sargat sawu tehwiju. Smuidrà mahsa, kura pa bahlina nostbuhtnes laiku isaugusi „leela rakstitaja", tschakli eetek istabà, uspost to weesa sanemschanai; mahtei, kas nahk no akas, soli paleek lehnaki; tehws apstahjas juhgt behro, un behrais, kuru „bahlinsch" atstahja wehl kà neeebrauktu kumeku, ari saspizè austs, gaiba stipraka, preezigaka „meescharajina".

Balsis tuwojas un paslihd garam. Tee bija tikai kaiminu pagasta tirdsineeki!

Nepahrnahk wairs muhsu bahlenini no kara deenesta dsimtenes sehtà! Deenests pahraudsina tos. Pateizotees latwju saldata leelakai saprahtibai un ismanai, tàm ihpaschibàm, ar kuru dsimtenes sehta un skola tos apgalwojuschas, tas gadijumu wairakumà eenem deenestà pahrswara stahwokli pahr ziteem beedreem — eeteek rakstweschos, waj jefreiteros, apakschofizeeros un mantsinos. Un tahdà stahwokli deenests naw wairs noruhditajs preeksch tahlakàs puhlu dsihwes, turpretim gan islutinatajs. Tahds rakstwedis waj jefreitors-feldwebelis pahrnahk no deenesta labakà gadijumà ar weenu waj otru no schim ihpaschibam: puslihdz glihtu rokraksiu waj mahkslu pawehlet. Pahrnahzejam schkeetas, ka ar schahdàm ihpaschibam buhtu nezeenigi rokas pee semes darba smehret. Tam jameklè labaka, gaischaka dsihwe. Un katru deenu gandrihz lasam „Dsimt Wehstnesi" un zitâs isplatitakâs awisês peedahwajumus, kuros no kara deenesta pahrnahkuschi skrihweri waj apakschofizeeri wehlas kantorista, schweizara, pahrwaldneeka, namika, ekspeditora un wisadas zitas weetas. Eewehrosim tikai: kantorista waj namika, pahrwaldneeka waj schweizara weetas. Tà tad wifs weenalga: augstu waj semu, waj ar slotu un schkipeli rokà, waj ar kokardi pee peeres un spalwu aiz auss, tikai projam no laukeem, tikai ahrà no saules gaismas, no seedu wehrsmèm un putnu gawilèm dabas seedonî!

Ta newar buht eekscheja pahrleeziba, tas ir tikai malbu eeskats par darbu, darba zeenu un darba swehtibu, ar kuru wabas muhsu pehzdeenesta jaunekli, atbodami sewi pilsehtai. Labi rakstit un neween rakstit, bet zitadi buht isglihtotam zilwekam, ir muhsu laikos ne wairs isredseto, bet katra zilweka peenahkums, kam Deews dewis sapraschanu, un ta otrà pehzdeenesta ihpaschiba, pawehlet — ta mums jaisleeto dsihwê pirmà kahrtà pascheem pee sewis.

Tee naw sludinajumi, kas runà par dsihwes eegrosischanu, nodibinaschanu, lahdus es peewedu, tee ir sawà sinà bankrota issludinajumi, pilsonisskas apsinas nahwes sinas, kad pahrdod sewi bes lahdas isschkiribas, kam un kur, ja tikai rodas, kas peedahwà paschu masako ustura wajadsibu. Gandrihz tahdà pat kahrtà, tikai ne zaur awisêm daschi pagasti isdod masakfolischanà sawus nespehjneekus „wiseem darbeem, kahdeem tee noder".

Kara spehka dsiziplina un wingriba it sewischki attihsta zilweku weseligam meesas t. i. semes darbam.

Karaleene un kalpone.

(Turpinajums).

Ausa jau rihts. Austrumi sahka blahsmot un pildit solo meschu ar bahlgani sahrtu gaismu.

Salta un lepna meschà starp kokeem ne no weena nemanita stahweja Aja un noskatijàs, kà Schosè aiseet ar sawu laupijumu.

Uswaras smaids pahrlaidàs pahr winas luhpam, tagad winai nebij no ka bihtees, winas sahnzense bij nowahktà pee malas.

— Tagad Azo peederès man! — wina kluši noteiza:

11. Negaidits glahbejs.

Serano, Prims un Olozaga issjahja wisu Madribes apkahrtni, bet nekur neko aisdomigu neatrada. Tad wini nolehma dotees uz Segowiju un, peeturedamees pee Manzanarsas upes kreisà krasta, dewàs eekschà leelajà meschà, pa kuru zeloja tschiganu bars.

Bij jau wehla nakts, kad wini wisi trihs lihdz ar trim saweem pawadoneem apstahjàs, lai atpuhstos un sagaiditu rihtu, jo tumsà bij wisai gruhti tikt uz preekschu pa mescha beesokni.

— Es ar wezo Domingo palikschu par sargu,— Serano teiza uz beedreem.

— Labi, — Prims peekrita; — Tikai ar weenu noteikumu.

— Un tas buhs?

— Mehs pehz kahrtas stahwesim par sargeem, zitadi ne.

— Pilnigi pareizi, — Olozaga peekrita: — Lai tad ari Serano, kà jaunakais un modrigakais, pirmais eesahk.

Ar to jautajums bij isschkirts un Prims, Olozaga un winu pawadoni likàs pee meera.

Franzisks, apsehdees uz nolausta koka stumbra, nodewàs atminam par Delmontes pili un Enriku. Domingo apkopa sirgus un klausijàs, ka meschà dsirdams ehrmots troksnis winà pusê upei.

Peepeschi norihbeja schahweens. Tam sekoja ziti. Sahkàs Schosè bandas usbrukums tschiganu nometnei.

Azumirkli Franzisks bij kahjàs un sahka wehrigi klausitees.

— Tur noteek zihno, — winsch teiza, redsedams, ka schahweeni nemitas.

— Domingo, nekawesimees! — winsch ussauza sawam wezajam kalpam: — Kungi, zelatees, — greesàs pee beedreem: — Sche tuwumà noteek zihna.

Prims un Olozaga jau nahkoschà azumirkli bij kahjàs.

— Sirgos! Ahtri! Nekawesimees! — Prims ussauza pahrejeem: — Buhs darbs, kà leekas.

Tà kà mescha beesoknis un atbalsis upes klinschainos krastos nekahwa skaidri sadsirdet, kur ihsti kauja noteek, tad nolehma isdalitees un no wairak pusem dotees uz to pusi, no kuras skaneja troksnis.

Serano un Domingo jahja pa paschu upes krastu, kuras straujee wilni jau sahrtojàs rihta blahsmas staros.

Schahweeni apklusa, bet Domingo bij pahrleezinats, ka wirseens, kahdà wini dodas uz preekschu, ir pareizs, un wini drihz ween nonahks pee zihnas weetas.

Franzisks eegreesàs meschà un nosuda aiz kokeem. Domingo peeturejàs pee paschas kraujas malas.

Usjahjis augstà pakalnes galà, winsch peetureja sirgu un pahrlaida skatu pahr wisu apkahrtni, zik to wareja pahrredset.

Peepeschi issauzeens islausàs winam pahr luhpam...

Uz wina upes krasta kruhmos winsch eeraudsija pee semes noleekuschos stahwu.

Tas bij Schosè.

Winsch paschlaik bij noleezees pahr sawu upuri. Redsedams, ka tur noteek kaut kas launs, Domingo peejahja pee paschas kraujas malas un eekleedsàs aiz dusmam un usbudinajuma.

Schosè atskatijàs, eeraudsija winu un pasina...

Pirmà azumirkli winsch pasina wezo Domingo, kuru eenihda tàpat, kà sawu brahli Franzisku.

— Pee welna! — Schosè eekleedsàs un satwehra sew lihdsàs semê nomesto bisi.

Gandrihz nemaz nemehrkedams winsch peespeeda atsperi.

Norihbeja schahweens, smagi atbalsodamees krastu klintîs.

Un tanî paschà brihdî sirmais Domingo sajuta asas sahpes labajà pusê kruhtîs un salihgojàs sedlos.

Tas wiss notika maz azumirklos. Domingo sirgs saslehjàs uz pakal kahjam un metàs ar eewainoto jahtneeku atpakal mescha beesoknî.

Launi, welnischkigi smeekli noskaneja winam pakal no preteja krasta.

Franzisks bij isdsirdis schahweenu un tuhlin steidsàs uz notikuma weetu. Peesteidsàs ari Prims un Olozaga. Bet eewainotais Domingo jau bij tik daudz asinu saudejis, ka nokrita no sirga.

— Tur... uz wina krasta... Schosè... Winsch mani noschahwa...

Tas bij wiss, ko nelaimigais spehja isrunàt Asinim pluhstot winsch saudeja samanu.

Nekawedamees neweenu azumirkli, Franzisks steidsàs uz upes krastu.

Ari wina beedri winam sekoja turp, atstahdami eewainoto pawadonu sinà.

Ja, tur winà pusê uz krasta sehdeja Schosè lihdsàs Enrikai un winas behrnam!...

Tas bij breesmigs azumirklis preeksch Franzisska. Winà pusê bij mihkotà meitene un winu behrns negehka warà, bet — starp wineem bij plascha, strauja upe. Tomehr neraugotees uz to, pirmà azumirkli

Atgreestees pee tahda ir iskalpojuscho jaunekku pilsonisks peenahkums. Leelais wadonis Zinzinats no arkla gahja atswabinàt un isglahbt Romu, un nolizis kareiwja brunas atgreesàs pee arkla. Un kamehr bija Zinzinati un winam lihdsigi pilsoni, tik ilgi Roma bij stipra. Kamehr buhs spehzigi araji, tik ilgi muhsu tauta ari buhs stipra. Usturesim winas spehku!

Sauzejs.

Laikrakstu apskats.

Par „huliganismu“ latweeschu awischneezibâ dseed pakal „Latwijai“ tàs usnemto dseesmu ari „Lihdums“. Leekas, ka minetà lapa cedomajas sewi par „koti smalku“. Bet kahds ir winas „smalkais tonis“, to redsam no kahda sinojuma winas tanî paschâ numurâ no Kuldigas aprinka, kur ta jo nikni usbruhk saweem pretineekeem, leetodama treknu treknos wahrdus. Un tas weenigi tikai tapehz, ka winai jaaisstahw R. L. Zentralbeedribas irstoschee pasahkumi minetâ aprinkî. Laikam schî lapa zer, ka peeteek jau ar to, ka sewi nostahdas par „smalku“, tad tuhlin tahda pateesibâ ari ir un war zitus lamat, zik useet.

Ugunigu flawas dseesmu dseed kahda „Uguns“ „Jaunâ Zelâ“ no Alschwangas, flawejot tureenes sibinselkus par leeleem tautas darbineekeem un gaismas nesejeem un nokengajot nopeetnus strahdneekus, jo tee esot tautiski, bet kas ir tautisks, tas pehz scho kungu domam tuhlin ari ir atpakalrahpuligs. Starp ziteem flawejameem teek minets ari „pasihstamais“ Maleneeks. Bet kas schis par „kungu“, par to jau agrak mums no Alschwangas rakstits no laba weetejo apstahkku pasineja Tapehz par to sche wairs neminesim. Wisas schis leelàs sawejo zildinaschanas mehrkis ir — glahbt Alschwangâ un tàs apkahrtnê sarkano leetu, kura sche draud pilnigi istschibet.

Sekschseme.

Budscheta apspreeschanu walsts domê ussahka 22. aprilî. Wispirms jau „slawenais“ Tscheidse ahlejàs, ka winam un wina beedreem nekaujot pehz winu gribas lamatees. Ta esot tautas weetneeku wahrda brihwibas aprobeschoschana. Wina runa bij tik rupja, ka preekschsehdetajs bij speests nemt winam wahrdu. Tad wisi sozialdemokrati un darba grupa atstahja sahli. Un pareisak buhtu bijis, ja pehz tam schee meschoni nemaf nebuhtu laisti sahlê atpakal. Bet ahrâ wineem apnizis, sanahkuschi atkal atpakal „zihnitees“ un kad ministru preekschneeks kahpis katederî, lai dotu paskaidrojumus budscheta leetâ, sozialdemokrati, darba grupa un winu beedri sazehluschi negantu trazi, nekaudami winam runat un aismirsdami katru peeklahjibu. Tad sahkusès trokschnotaju isslehgschana. Pawisam pa 5 lahgeem kopâ isslehgts 21 jandalinu meistars uf 15 sehdem katrs. Astoni no wineem naw klausijuschi usaizinajumam, atstaht sahli, tà ka bijuschi jaeeweds saldati. Tikai pehz tam sehde warejusi turpinatees parastâ kahrtibâ.

Ar to sarkanee leeku reisi peerahdijuscht, ka wineem naw weeta starp kulturas zilwekeem. Tee ir kulturas aplaisiti pusmeschoni, kuri naw zeeschami godigu zilweku starpâ.

Par Wiborgas gubernas atdalischanu no Somijas.

Peterburgas telegr. agentura sino no 22. aprila: Somijas konferenze sem ministru presidenta Goremikina presidijas skatija zauri no Krischanowska komisijas isstrahdato likumprojektu par Wiborgas gubernas triju draudschu peedalischanu Peterburgas gubernai. Konferenze atrada, ka schis jautajums dabiskaki isschkirams tahdâ zelâ, ka wisa Wiborgas guberna teek atdalita no Somijas un peeweenota Kreewijas gubernam. Konferenze nolehma usdot Krischanowska komisijai isstrahdat par to atteezigu likumprojektu.

Peterburga. Walsts domes presidents Rodsjanko braukschot uf Liwadiju, isluhgtees Wisaugstako audienzi, lai dotu majadsigos paskaidrojumus.

— Ahrleetu ministrs usstahschotees walsts domê pee ahrleetu ministrijas budscheta apspreeschanas ar deklarazijas runu Kreewijas ahrejàs politikas jautajumos.

— Noteesati par pretoschanos teesibu weenlihdsibas likumam tschetri Wiborgas magistrata lozekli, Tawasthusas magistrata burgomistrs un diwi ràtmani uf 8 mehnescheem zeetumâ, aisleedsot 10 gadu laikâ eenemt walsts un sabeedriskus amatus.

Maskawa. Maskawas pilsehtas dome nolehmusi par 300,000 rubleem eegahdatees 200 miligramus radija ahrstneezibas wajadsibam.

Kauna. Nodedsis Keidanu meestinsch Kaunas gubernâ. Saudejumi sneedsas pee miljona rubku.

Minska. Pret aprinka preekschneeku Hazjanowitschu un polizijas usraugu Haruschiju zelta kriminalapsuhdsiba Winus apwaino, ka palihdsejuschi schihbeem atswabinatees no kara klausibas.

Blagoweschtschenska. Sredne-Belaja sahdschâ, Amuras apgabalâ, laupitaji eebrukuschi pagasta waldê, nogalinajuschi 5 zilwekus un gruhti eewainojuschi 3, pehz kam nolaupijuschi 11,000 rbl. un aisbehguschi.

Baltija.

Pirmà latweeschu botanika peeminai.

Treschdeen, 23. aprilî, pagahja 25 gadi, kamehr miris muhsu pirmais botanikis **Jahnis Ilsters.** Winsch 1883. gadâ isdewa sawu sastahdito „Botanika tautas skolàm un paschmahzibai,“ kura schaî nosarê wehl lihds schim laikam ir leelakà un pilnigakà grahmata. Tahlak winsch strahdaja pee muhsu stahdu walsts latwisko nosaukumu sakoposchanas, kuri pehz tam tika eespeesti R. L. B. Sinibu Komisijas II. un III. Rakstu krahjumâ. Ari kà dsejneeks Ilsters pasihstams no krahjuma, kas nahza klajâ pehz wina nahwes (1889. g.): „Sihkrofites magonites, jeb dsejas seedini.“ Nelaika daudsee raksti par botaniku, semkopibu un pedagogiju (winsch bija skolotajs) eespeesti sawâ laikâ „Baltijas Wehstnesî“, „Austrumâ“ u. z.

„T“.

Terbatas uniwersitatê

schihbu studenti schogad nemaf netikschot usnemti, jo schihbu studentu likumigais skaits (5%) pilns jau no agrakeem gadeem un istaisot jau 7%.

Ikschkile. Kroga slehgschana. Widsemes gubernas walde zaur semneeku leetu komisaru leek pasinot Ikschkiles pagasta weetneeku pulkam, ka gubernatora kgs, sasinâ ar akzises pahrwaldneeku, atsinis par eespehjamu eewehrot weetneeku pulka luhgumu par „Muhra kroga“ slehgschanu. Minetais krogs jau 5. aprilî slehgts. Tà tad krogs slehgts uf pagasta weetneeku pulka lehmumu.

Birschi (Modona). 20. aprilis preeksch weetejàs Isglihtibas Beedribas bija wehsturiska deena. Schaî deenâ sasauktajai pilnai beedru sapulzei nahzàs isspreest, kur zelt Beedribas gimnasijas namu, Birschos waj Laudonâ un ja Birschos, tad uf kura semes gabala — uf Beedribai peederoschàs grunts jeb Zeswaines muischas obroka gabala. Schee jautajumi jau ilgaku laiku nodarbinaja wisas Widsemes maleenas isglihtibas darbineekus, kà ari tos, kam ar gimnasijas weetu saistitas maka intereses. Taisni pehdejee bij tee, kas sazehla gaisâ daudz putekku. Sapulze bij trokschnaina un kaisliga. Pehz karstàm debatem ar leelu balsu wairakumu nolehma, ka gimnasijai jo projam japaleek Birschos un pehz tam weenbalsigi, ka nams zelams uf Beedribai peederoschâ, no J. Dahwa dahwinatâ gruntsgabala. Ar to nu jadomà reis beigsees wisas tàs intrigas un nemeeri, kas sakarâ ar scheem jautajumeem bij eeweesuschees Beedribas dsihwê. Ar preeku waram konstatet, ka tuwakàs apkahrtnes inteligentee spehki, kuri lihds schim Beedribu itin kà ignoreja, sahk nemt dsihwu dalibu winas dsihwê un wispahri beedru aprindâs walda mosches gars un darba sajuhsma. Swehtdeen, 27. apr., Beedriba sarihko teatri Lasdonas Bibliotekas Beedribas sahlê. Uswedis R. Blaumana tragediju „Pasuduschais dehls“ — s —

Daudsewas pagasts. Sahdsiba. Naktî uf 17. aprili Grawenderu mahjàs issaga Jorgim Pawulanam neleela auguma tumschi behru sirgu 70 rubku wehrtibâ.

Leepaja. Latweeschu wehletaju sapulze bij sasaukta pagahjuscho sestdeen un tik kupli apmekleta, kà wehl nekad, jo sapulzê eeraduschees pahri par 700 wehletaji. Tas rahda, ka latweeschu leeta ir droscha un oposizijai neisdosees skaldit latweeschus.

— Leepajas Latweeschu Teatrî par reschisoreem nahkamai sesonai salihgti lihdsschinejee Teodors Podneeks un Oswalds Gertsons un par kapelmeistaru Bernhards Kunkis, bet teatra saimneezisko wadiba paleek Dr. Eksteina rokàs.

Wilani. (Latgalê). Atturibas kustiba. Wilanas pagasta saimneeki, kà „Jaunàs Sinas“ raksta, noturejuschi 1. aprilî sapulzi un nospreeduschi slehgt weetejo monopolu un krogu. Lai spreedumu drihsak ispildîtu, tad eezelti diwi delegati, kuri brauks uf Peterburgu pee finansschu ministra, luhgt ministri personigi nepamest spreeduma bes ispildischanas.

Latgale. „Burlaki“. „Jaunàs Sinas“ stahsta, ka latgaleeschi ari schopawasar leelos baros dodotees prom „burlakos“ jeb wasaras pelnâ uf Eeksch-Kreewiju un pat uf Sibiriju. Daschos pagastos daschudeen isnemot lihds 300 pases. Uf Wladiwostoku ween, kà jau sinots, 26. martâ aisbraukuschi lihds 1500 zilweki. Aiseeschana burlakos ar katru gadu peenemotees. Awise scho parahdibu usskata par koti launu tautas saimneezisko un tikumisko dsihwê.

Ahrsemes.

Breesmu darbi Epirâ.

Wihnê sanemta no Durazas sina, ka pee Kobras epireeschi sagubstijuschi **200** muhamedanu albaneeschus, kuri nebijuschi no epireescheem behguschi, un winus wisus **sitnschi krustâ** pee pareistizigàs basnizas, pehz kam basniza nodedsinata. Albaneeschu schandarmi, kad tur eeraduschees, atraduschi tikai krustâ sisto sadegusschàs meesas.

Par schîs breesmu sinas pateesibu tomehr wehl jaschaubas, jo sina nahk no Wihnes, kur parasti mehds sabrizet par Balkaneem melu sinas.

Balkanu walstis. Turzijas wezee parahdi. Turku waldiba eesneegusi frantschu waldibai sarakstu par to, zik leelas sumas no Turzijas parahdeem kriht uf Balkanu walstim pehz winu eeguhto un eekaroto semes gabalu leeluma. Pehz scheem sarakstteem kriht turku wezo parahdu: uf Greekiju 14,315,406 turku mahrzinas (jeb kahdi 140 miljoni rubku), uf Bulgariju — 4,075,590, Serbiju — 4,451,478, Albaniju — 1,090,685 un uf Melnkalni

winsch jau gribeja mestees ar sawu brascho kumelu wilnos un mehginàt sasneegt pretejo krastu.

— Deewa dehl! — Prims issauzàs winu tikai ar puhlem atturedams: — Tu gribi eet tihschi nahwê!... Straume tewi aisraus besdibenî lihds ar sirgu...

Tad Franzisks israhwa pistoli un isschahwa uf brahli.

Bet jau nahkoschâ azumirklî saltas trihsas pahrskrehja winam pahr meesu: winsch wareja trahpît ari Enriku, waj behrnu.

— Lejak ir braslis! — Olozaga peepeschi atzerejàs: — Tur war weegli tikt pahri. Steigsimees!

Nekawedamees ne weenu azumirkli, wisi trihs dewàs turp.

Schosè koti labi sinaja, zik ilgi paees, lihds kamehr wina pretineeki tiks upei pahri. Nekreems smihns pahrlaidàs pahr wina neglihto seju. Winam bij laika deesgan, lai panahktu ko wehlejàs un tad panemtu Enrikas behrnu un dotos ar to projam.

Bet tanî paschâ azumirklî, kad schîs domas winam bij galwâ, peepeschi spehziga roka sagrahba wina rihkli, kà spailês un nosweeda winu pee semes.

Lahdedamees winsch mehginaja atswabinatees un uslehkt kahjàs, bet — welti, usbruzejs nebij nokratams. Schosè bahlà seja tapa tumschi sarkana. Waj teescham Franzisks bij tizis upei pahri un usbruzis winam?...

Nahkoschâ azumirklî pahr winu jau nosibeja duntscha asmenis. Wehl azumirklis un — Schosè negehligà dwehsele schkirtos uf wiseem laikeem no schîs saules. Nahwes bailes peedewa winam diwkahrtigu spehku. Ar nezilwezigàm puhlem winam isdewàs satwert usbruzeja roku un nowehrst duhreenu, bet mirkli wehlak israutees no wina.

Schosè preekschâ stahweja Azo ar niknumâ pahrwehrstu seju.

Redsedams, ka neleetis grib mukt, Azo sagrahba semê nomesto bisi un ar tàs resgali bewa Schosem tahbu belseenu pa pauri, ka tas pakrita gar semi un saudeja samanu...

* * *

Kad tschigani bija atkahpuschees mescha beesokni un zihna beigta, Azo pamanija, ka Enrikas naw un steidsàs winu meklet.

Bij jau pats pehdejais azumirklis, kad winsch pee tàs peesteidsàs.

Bet, kà kauns gars, winam kluši pa kruhmeem sekoja Aja. Wina redseja, kà Azo peeweiza sawu pretineeku, atswabinaja Enriku un winu uf rokam panehmis dewàs atpakal pee beedreem.

Behrns palika semê...

Azo to bij zihnas karstumâ un ustraukumâ bij pawisam peemirsis.

Kad Aja to pamanija, kauns smaids pahrlaidàs pahr winas seju. Azumirklî winai galwâ radàs jauns atreebibas plàns.

Nogaidijusi, lihds Azo nosuhd aiz kruhmeem, Aja metàs pee behrna, pakehra to un ne no weena nemanita nosuda meschâ.

Schosè ilgi neguleja bes samanas. Lai ari treezeens bij bijis stiprs, winsch tomehr pehz neilga brihscha sahka atjehgtees.

Peezehlees sehdus, winsch noslauzija asinim pahrpluhduscho seju un sahka atzeretees, kas notizis. Galwa neganti sahpeja, bet winsch tomehr sanehma spehkus un dewàs lejâ pee upes, kur ar tihru, wehsu uhdeni ismasgaja bruhzi un apslapeja wisu galwu.

Tas lihdseja. Wehsais uhdens winu leelâ mehrâ atspirdsinaja. Un tikai tagad winsch isprata, ka Enriku un behrnu winam nolaupijis tas pats tschigans, kursch bij usbruzis.

— Pee welna, kapehz gan es klausiju schai sasoditai Ajai un saudseju winas mihkako! — Schosè pukojàs: — Buhtu es jau nometnê gukot winu noduhris, wiss buhtu labi... Bet weena alga, es winus atradischu...

(Turpmak wehl.)

— 151,040 turku mahrzinas. Scho aprehkinu tagad skatîs zauri starptautiskâ finanschu komisija Parisê.

Arabija. Sadumpojees pret turku waldibu Mekas emirs un saguhstijis un apzeetinajis weetejo turku gubernatoru. Dumpis iszehlees tadehk, ka gubernators gribejis aprobeschot un atnemt daschas emira teesibas un kauschu priwilegijas.

Riga.

Ismekleschana pret schagada 10. martâ no pilsehtas domes par sirgu kantora preekschneeku eezelto G. par peesawinaschanos nodota Peterburgâ peenahzigam ismekleschanas teesnesim. Kâ sawâ laikâ „Prib. Krai" un „Balt. Post" sinoja, G. sanehmis no Eduarda H. Karlines eelâ sazihkstu sirgu „Tako" 3500 rublu wehrtibâ baroschanai, bet pahrdewis scho sirgu un peesawinajees par to sanemto naudu. Kahds ismekleschanas panahkums, wehl naw finams. p.

Latweeschu opera, kâ sino, dabuschot Rigas Latweeschu Beedribâ sahli preeksch 100 israhdem.

Peewilta jaunawa. Aiswakar wakarâ pazelta uz eelas kahda jaunawa pus bes samanas un aiswesta uz l. pilsehtas slimnizu, kur konstatets, ka wina bihstami sagiftejusês ar karbola skahbi. Nopratinaschanâ wina usdewusês par 20 gadus wezo Annu J. no Saratowas gubernas un stahstijusi, ka winas pasina Rigâ usaizinajis winu ar wehstuli uz Rigu labâ weetâ. Wina atbraukusi aiswakar un stazijâ winu sagaidijis wina pasina. Tas eewedis winu kahdâ restorazijâ un teizis, ka tai japaleekot pee wina, tagad ta esot wina warâ un winsch sasneedsis sawu mehrki. Aiz ismisuma ka peewilta wina eedsehrusi paschnahwibas noluhkâ karbola skahbi, jo esot pilnigi swescha pilsehtâ un bes kahdeem lihdzekleem; bet newarot tam nodotees. Ismekleschana eesahkta. p.

Uz Aleksandra wiadukta 23. aprika wakarâ saduhruschees diwi welosipedisti un kildâ weens eeschahwis ar rewolweri lodi peerê otram, 28 gadus wezajam Arwidam Reekstinam no Wanagu eelas, kas aiswests uz pilsehtas slimnizu. Schahwejs aisbehdsis. Reekstina dsihwibu zer glahbt. p.

Nelaimes gadijumi. Rosenkranza fabrikâ 22. apr. ar skahrda gabalu pee maschinas eewainota galwa 29 g. w. strahdneekam Iwanam Klawischkam no Swehtzelotaju eelas Nr. 8. — 22. apr. pee ehweku maschinas Gutmana galdnizâ Matisa eelâ Nr. 52 eewainota labâ roka un norauts pirksts 31 g. w. Markam Kapekam no Dsirnawu eelas Nr. 103. — Gadus 11 wezâ Milda Zelmin pee Juglas papiru fabrikas iskrita no schuhpotnem un pahrlauza labo kahju wirs zelgala. — Behma atslehgu fabrikâ Artilerijas eelâ Nr. 29/31 aiz swahrkeem peerauts pee transmisijas, sweests 2 reises apkahrt un bihstami eewainots 29 g. w. strahdneeks Karlis Wimba no Ehrgku eelas Nr. 12a. Winam sabragata labâ roka un kahja un pats eewainots tik nelaimigi, ka maz zeribas glahbt wina dsihwibu. Eewainotos ahrstê pilsehtas slimnizâ. p.

Malka maksâ Karla tirgû: behrsa 1450—1550, elkschnu 1300—1400, preeschu 1350—1400, egku 1250—1350 un apschu 1000—1050 kap.; pee zentralâs pretschu stazijas: behrsa 1250—1550 kap., elkschnu 1350—1375, preeschu 1350—1400, egku 1300 un apschu 1000—1050 kap. un AB dambi: behrsa 1500—1550, un elkschnu 1350—1450 kap., ass 7'×7'×28' mehrâ. p.

Lopbaribas zenas nekrihtas. Maksâ Karla tirgû: ahbolinsch un timotinsch 700—940 kap., un seens 650—800 un pee Zentralâs pretschu stazijas: ahbolinsch un timotinsch 800—900, seens 700—800 un garkuhlu salmi 350—450 kap. birkaws. p.

Gaia maksâ swaiga: leellopu 280—700, telu 400—800, aitu 560—680, weetejo zuhku 650—840 un eekschgubernu — kap. puds; bet schahweta: zuhku preekschgabali 560—650, sali 560—700 un pakalgabali 800—1200, zuhku tauki 880—1200 un leellopu tauki 650—750 kap. puds. p.

Dahrsaugu zenas zehluschâs. Maksâ kartupeli 120—150, greeschni 180—200, burkani 160—200, swilki 100—150 kap. puhrs un sihpoli 120—200 kap. puds.

Jelgawa.

Par II. schkiras kanzelistu Kursemes gubernas waldê eezelts Gasilewskis. Gubernas waldes zeetuma nodaļas bijuschais II. schkiras kanzelists Dorogokupezs eezelts tahdâ pat weetâ pee Leepajas pilsehtas polizijas. Kameralwaldes II. schkiras kanzelists Gorodezkis uz pascha luhgumu, mahjas apstahkļu dehļ, atlaists no beenesta.

Dsihwokļu nodokļu samaksas terminu departaments pagarinajis lihdz 30. aprilim. Kas lihdz tam nesamaksâs, tam buhs jamaksâ 1 proz. soda par mehnesi.

Latgaleeschi Rigâ un Jelgawâ. Rehsekne Tirdsneezibas Skola sarihko no 3. lihdz 7. majam sch. g. skolneeku ekskursijas uz Jelgawu un Rigu. 4. majâ buhs literarisks latgaleeschu wakars Jelgawas Latweeschu Beedribâ. 6. maija buhs tahds pat latgaleeschu wakars Rigâ. Preeksch diweem gadeem Rehsekines tirdsneezibas skola ari isbrauza uz Jelgawu un Rigu, un toreis latgaleeschu isrihkojumi atroda dsihwu atbalsi muhsu sabeedribâ. Eewehrojot skolas teizamos isglihtibas mehrkus, wehlams, ka muhsu sabeedriba ari schoreis latgaleeschu isrihkojumus plaschakâ mehrâ pabalstitu.

Welosipedisti. Atkal eesahzees welosipedistu braukschanas laiks un lihdz ar to ari pastahwigâs klismas. Pus komiskus, pus tragiskus skatus war redset gandrihz katrâ eelas stuhrî. Jabrihnas ne reti, kapehz tik tâ pa kaklu pa galwu „skreen". Kas buhs interesejees gar slimibu kroniku, tas sinâs, ka pee mums Jelgawâ jo beeschi atgadas gruhtu saslimschanu gadijumi, kureem par zehloni ir ahtrâ braukschana ar welosipedu. To deretu eewehrot karstgalwjeem. Welosipedu braukschana ir noderigs sports, bet newis nahwes eerozis, ar kuru neapdomigi rotaļatees. Muhsu sporta beedribam deretu gan scho tik plaschi peekopto sporta weidu (Jelgawas polizijâ welosipedu numuru skaits sasneedsis jau 15 tuhkstoschus) pahrrunat neween sawâs sehdês, bet ari kahdâ atklahtâ preekschlasijumâ. „T."

Dsehrumâ. Dehl trokschnoschanas Peterburgas weesnizâ aisweda 19. aprika wakarâ uz poliziju Gustafu A. no Dihka eelas Nr. 34 un Ernestu R. no Sahgu eelas Nr. 34. Pehdejais bes tam wehl aisskahris gorodowoju darbeem. Par notikuscho sastahdija protokolu.

Alkohols wainigs. Elejas pagasta Dimsu mahjâs dsihwojoschais Jehkabs R. tschahpaja 21. aprilî nedroscheem soleem pa Upes eelu, wilkdams skanâ balsî sawu meldinu. Uz gorodowoja aisrahdijumu, lai tâ nedara, tas atbildejis ar lamu wahrdeem un sagrahbis wehl to aiz apkakles. Polizistam zits nekas neatlika, kâ aiswest to uz poliziju, kur, pehz dsehruma isguleschanas, tas paskaidroja, ka neka wairs neatminot, jo bijis peedsehris.

Administratiws sods. Polizijai laimejâs it nejauschi atsegt kahdu netiklibas perekli Walles eelâ Nr. 28, Anetes Luises Jirgenson dsihwokli. Minetâ netiklibas weizinataja ir prezeta seewa ar trim behrneem. Ar wihru, saprotams, ta kopâ nedsihwo. Krahjumâ tai pastahwigi bijuschas trihs „roses", bet pa wakareem eerabuschâs ari wehl zitas. Tâ ka neweena no „rosem" nebij eerakstita mahju grahmatâ, tad Jirgenson sodita par eemihtneeku nepeerakstischanu ar 50 rbl. waj weenu mehnesi aresta pee polizijas. No mineteem sodeem J. iswehlejusês pehdejo.

Sahdsiba. Meitenu gimnasijâ apsagta skolas sulaine. Issagtas daschadas drehbes un 15 rbl. naudas. Wisas sahdsibas kopwehrtiba pahri pa 100 rubleem.

Basnizas sinas.

Deewkalposchana Jelgawas pilsehtas draudses Nikolaja basnizâ: swehtdeen, 27. aprilî, pulksten 1/2 10 no rihta mahz. J. Reinhards, behrnu deewkalposchana pulksten 1 pusdeenâ.

Kristiti: Augusts Niklas Satermanis, Jakobs Arturs Lahzeklis, Alfreds Wilmanis Muhrneeks, Woldemars Alberts Gustaws Adams.

Uzsaukti: Paulis Johanis Fridrichs Urdewizs ar Martiju Wilhelmini Weiss, Ansis Frizis Karlis Preede ar Otiliju Neiman, Roberts Kalninsch ar Paulini Aneti Ridseneek, Stepans Kens ar Ilsi Matildi Dobel, Peters Fedorows ar Lihseti Kruhmin, Jahnis Jehrinsch (Pelujehrs) ar Mahli Margreetu Nuka, Wilhelms Rudolfs ar Annu Prikun.

Miruschi: Mikels Kilkuts 77 g., Schanis Augusts Reinholds 1 g. 7 m., Georgs Schmits 70 g., Wera Otilija Barkis 3 m., Johans Kristaps Samuelis Wesmanis 35 g. w.

Deewkalposchanas Jelgawas lauku draudses Sw. Annas basnizâ: Swehtdeen, 27. aprilî, pulksten 10 no rihta mahzitajs Fr. Bernewitzs.

Kristiti: Schanis Aleksanders Elmars Erdmanis, Woldemars Gedrowi zs.

Uzsaukti: Kristaps Millers ar Minnu Goldman, Karlis Franks ar Melaniju Zihrul, Juris Puhze ar Annu Mariju Egle, Kristaps Teodors Jansons ar Lawisi Rider, Krischjahnis Bumbeers ar Greetu Minnu Brinkis, Jahnis Jehrinsch al. Pelujehrs ar Mahli Margreetu Nuka, Janis Kuhma ar Seti Toischilkin, Roberts Kalninsch ar Paulini Aneti Ridseneek.

Miruschi: Dore Bauman 72 g., Lihse Kalnin, 78 g., Janis Armanis 88 g., Karlis Makars 49 g. w.

Wahzu-kreewu tirdsneezibas liguma leetâ.

Walsts domê peenemto likuma projektu par muitas nodokļa nemschanu no Kreewijâ eewedamâs labibas „Kr. Ztg." atrod par muitas kara peeteikschanu Wahzijai un dod padomu wahzu waldibai, atrast lihdzekļi, kâ Kreewijai atmaksat. „Voss. Ztg." saka, ka Kreewija no jauna israhdot naida juhtas pret Wahziju, kas apgruhtinaschot jauna tirdsneezibas lihguma parakstischanu.

Dsihwâs pahrrunas, kuras iszehluschâs tiklab wahzu kâ kreewu presê, leezina, ka kreewu-wahzu tirdsneezibas atteezibas sahk saudet sawu lihdzswaru. Paraudsisimees, kurp tas war nowest un kas no ta wiswairak zeetis.

Ja nu starp Kreeewiju un Wahziju iszelas tâ sauktais muitas karsch, tad tas daris smagu eespaidu uz abu scho walstju patehretajeem un raschotajeem. Muitas kara noluhks ir pahrtraukt, kaut uz ihsu laiku, pretschu ismainu, pee kuras abas walstis peeraduschas. Ja atgahdajas tikai, ka 1911. gadâ Wahzija no Kreewijas eeweda par 1,774 milj. marku un isweda par 730 milj. marku prezes, tad waram eedomatees, kahda nosihme abu walstju saimneezisku dsihwê ir kaut ari tikai neezigai pretschu ismainas eerobeschoschanai.

Bet nu paraudsisimees tuwak abu walstju apstahkļos. Kreewija wehl ir semkopibas walsts. Wina atrodas tahdâ stahwoklî, kahdâ Wahzija atradâs apmehram preeksch 75 gadeem. Tikai 25 proz. no wiseem eedsihwotajeem nodarbojas ar industriju, kalnrubpneezibu, tirdsneezibu; 58 proz. nodarbojas ar semkopibu un zitâm winas blakus nosarem (Wahzijâ turpretim no ik 100 eedsihwotajeem ar semkopibu nodarbojas tikai 35, bet ar ruhpneezibu un tirdsneezibu 56). Kreewu ruhpneekeem wislabaki patiktos, ja Kreewijâ eeturetu muitas autonomiju, kâ tas bij pagahjuschâ gadu simtena 90. gadu pirmâ pusê. Tad Kreewija nebuhtu lihguma kahrtâ saistita ne ar weenu walsti un waretu sawas muitas pazelt waj ari nolaist, skatotees pehz wajadsibas.

Peeprasijumu pehz aissargu muitas kreewu ruhpneeki un finanschu ministrija pamato uz ta, ka muitas, nodroschinadamas pelnu ruhpneezibas usnehmumeem, peewelk Kreewijas pasahkumeem ahrsemju kapitalus, bet schi prasiba naw pesteekoschi pamatota.

Industrijas eespaids uz lauksaimneezibas rehkina Kreewijâ pastiprinajas wehl tapehz, ka swarigakajâs kreewu industrijas nosarês wiswairak ir leelusnehmumu. Nedaudsee leelee usnehmumi aissteiguschees tahlu preekschâ sihkajeem, pehz amatneezibas parauga strahdajoscheem usnehmumeem. Widejo usnehmumu, kas ir pahrgahjeens no sihk-us leelusnehmumeem un kahdi pastahw Wakara-Eiropâ, Kreewijâ ir koti maz.

Eewehrojot leelgruntneeku leelo eespaidu Wahzijâ un ruhpneeku eespaidu Kreewijâ, warnotiktees, ka muitas karsch nobeidsas ar lauksaimneezibas muitu paaugstinaschanu Wahzijâ un ruhpneezibas muitas sasskruhweschanu Kreewijâ. Wahzu agrareeschi peemehram kleedz pehz sweesta muitas, tapehz ka Kreewija katru gadu galwenâ kahrtâ no Sibirijas uz Wahziju issuhta sweestu par 54 milj. marku. Muitas paaugstinaschana tiklab sche, kâ tur nowedis pee dsihwes sadahrdsinaschanâs. Wahzijas eedsihwotajeem buhs jamaksâ leelakas zenas par pahrtikas lihdzekleem — labibu, gaļu, peenu, sweestu, — nekâ tagad, Kreewijas eedsihwotajeem sadahrdsinasees drehbes, amata rihki, maschinas, bet ari pahrtikas lihdzekli. Kreewijâ wiswairak zeetis semkopiba, Wahzijâ — ruhpneeziba. Saudejumi buhs abâs walstîs galu galâ.

Telegramas.

24 apr. (7. maijâ).

Pluhdi usuahkuschi

Permas un Ufas gubernâs. No Ufas sino, ka pahrpluhduši Belajas upe. Apkahrtnê wisas semakâs weetas stahw sem uhdens. Eedsihwotaji glahbjas laiwâs.

Permas gubernâ pahrpluhduši Tschusowas un wehl daschas zitas upes. Sche ir ari zilweku upuri.

Nelaime uz juhras

notikusi ar Angļu sabeedribas twaikoni „Kolumbian" zelâ no Antwerpenes uz Nujorku. Uz kuga iszehlees ugunsgrehks, kuram sekojuschi sprahdzeeni, sabojadami besbrahts telegrafa aparatu. Kuga kaudis glahbuschees 2 laiwâs. Weenu no tâm ar 13 zilwekeem pehz 40 stundu maldischanâs pa juhru atradis twaikonis „Frankonia". Otra ar kapteini, wina palihgu un 17 zilwekeem wehl naw atrasta.

Peterburga. Walsts domes kara un juhras leetu komisija peenehwa likumprojektu, atwehlet 75,000 rbl. preeksch pasuduscho seemeļu pola pehtneeku Sedowa, Brusilowa un Rusanowa usmekleschanas, sarihkojot jaunu ekspediziju.

Atbildigais redaktors: M. Purinsch.

Izdewēja: Sabeedriba „Latweeschu Awises".

Dzelszeļa wilzeenu wasaras brauzeenu saraksts,

derigs no 18. aprika 1914. g.

No Jelgawas uz Rigu: Ateet no Jelgawas plkst. 6,39 m. rihtâ, 7,54 m. rihtâ, 9,20 m. r., 12,55 m. d.*), 3,54 m. d.**), 4,52 m. p. pusd., 9,59 m. w. Peenahk Rigâ: plkst. 7,50 m. rihtâ, 9,13 m. r., 10,30 m. r., 2,3 m. deenâ*), 5,8 m. d.**), 6,2 m. wakarâ, 11 wakarâ.

No Rigas uz Jelgawu: Ateet no Rigas: plkst. 7,40 m. rihtâ, 9,14 m. rihtâ, 3,20 m. deenâ, 6,54 m. w.: 8,35 m. wakarâ, 12,15 m. naktî. Peenahk Jelgawâ: plkst. 8,52 m. rihtâ, 10,15 m. r., 4,29 m. deenâ, 8,2 m. wak., 9,43 m. wakarâ, 1,30 m. naktî.

Starp Jelgawu un Murawjewu: Ateet no Jelgawas: plkst. 10,23 m. rihtâ, 4,44 m. deenâ, 9,55 m. wakarâ, 1,46 m. naktî. Peenahk Murawjewâ: plkst. 12,56 m. d., 7,26 m. wakarâ, 12,46 m. naktî, 5 no rihta. Ateet no Murawjewas: plkst. 3,46 m. rihtâ, 6,15 m. rihtâ, 2,6 m. deenâ, 7,35 m. wakarâ. Peenahk Jelgawâ: plkst. 6,24 m. rihtâ, 8,58 m. rihtâ, 4,41 m. d., 9,52 m. wak.

*) no 20. aprika lihdz 14. sept. swehtd. un swehtku deenâs, no 15. sept. ikdeenas.

**) no 18. aprika lihdz 13. sept. darbdeenâs.

Azu ahrsts

W. A. Gorbunows

Slimneeku peenemschana katru deenu no plkst. 8—9½ no rihta un no pulksten 3—5 deenâ tikai lihdſ 29. aprilim. No 29. aprila lihdſ 1. aug. slimneekus peenemschu tikai 1 reiſ ned., otrdeenâs, no pulksten 5—7 wakarâ. (293)

Jelgawâ, Leelajâ eelâ 20. Telefons 912.

Brilles, pansnejas,

pehz modernakeem faſoneem,

peedahwâ

Optikers Pauls Drabe,

Kolonadu eelâ Nr. 5. **Telefons 10 63.**

Reparaturas iſdara ahtri, tihri un lehti.

F. Schwarz & bd.

Jelgawâ, Katrinas eelâ 9.

Telefons 616. (181)

Urbschanas un aku buhwes eestahde.

Artesiſku aku urbſchana lihdſ leelakajeem dſiſumeem pehz jaunakâs ſiſtemas. Uhdens apgahdaſchana pilſehtâs un uſ laukeem. Techniſks birojs. Mechaniſku maſchinu darbniza. Motoru un wiſadu maſchinu uſrihkoſchana un iſlaboſchana.

Uhdens un twaika armaturu krahjums.

Uhdenswadu rores. Pumpju un wehju motoru **pahrdoſchana par lehtâm zenam.**

Originalas walſts iſloſejuma biļetes

1. maijâ 1914. g.

ar cemaſſu par 1/50 daļu 1 rbl. 15 kap. un par 1/20 daļu 2 r. 50 k. pahrdod bankas agents **J. M. Kurg.**

Winneſtibas ir 200,000 rbl., 75,000 rbl., 40,000 rbl., 25,000 rbl., 3 w. 10,000 rbl., 5 w. 8000 rbl., 8 w. 5000 rbl., 20 w. 1000 r., 260 w. 500 rbl., kopâ 300 w. 600,000 rbl.

Ar paſtellejumu luhdſu ſteigt tapehz, ka laiks ir kloht. Suhtiſchu uſ paſtu pehzmaſku. Teem, kuri naudu ſuhta eepreeſch, 10% lehtak. Teek ari paſtmarkas par maſſunemtas. Winneſtibas teek katrâ awiſê iſſludinatas un tabele newajag. Adr.: Я. М. КУРГъ, Валкъ, Лифл., Романовская ул., г. Подеграта. (316)

Gatawu drehbju ſpezialmagaſi a (134)

„Rigas Baſars“

Jelgawâ, Katolu eelâ 12,

peedahwâ **pawaſara ſeſonai gatawas**

dahmu, kungu un behrnu drehbes,

pehz Pariſes un Wihnes jaunakâs modes

Dahmu nodala:		Kungu nodala:	
Mehteli no 7 lihdſ	60 rubl.	Swahrku uſwalki no	30—60 r.
Manto „ 10 „	35 „	Mehteli „	8—35 „
Jakas „ 3 „	20 „	Koſtimi „	8—30 „
Koſtimi „ 12 „	50 „	Sporta ſchaketes „	7—15 „
Swahrki no 150 k. lihdſ	10 r.	Tuſchurkas „	6—12 „
		Bikſes no 150 k. lihdſ	9 r.

Uhdens zaurnelaidoſchas drehbes. Formas uſwalki. Skolneeku uſwalki. Behrnu garderobes. Pirmklaſiga apſtellejumu iſpildiſchana.

Laipna apkalpoſchana. Noteiktas zenas.

Leels krahjums.

Bluhses

lehtas un modernas Juhs atrodeet tikai pee

M. Kantora

wadmalas, manufakturas un audeklu weikalâ,

Leelajâ eelâ Nr. 11. Telefons 796. (311)

Pirkſt neweenu nefpeeſch.

J. Willumſons,

Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 33,

peedahwâ **leelâ iſwehlê wiſaugſtakâ labuma** (194)

wihnus

ſahkot no **30** k. pud. un **dahrgakus. Wiſlabakos Reweles killos** par **25, 30** un **35** kap. kaſt. **Pirmâ labuma ſprottes** par **35** un **45** kap. kaſt. un **daudſ zitus konſerwus** un **wairak ſortes ſeerus.** Sewiſchki katram eeteizams **flawenais ahrſemes wakigais kakao** par **80, 90** un **100** kap. mahrzinâ, kâ ari ſwaigi bedſinatu un no wiſeem eezeenitu **kafiju no Augusta Mentzendorfa. Tehjas no wisſlawenak. firmam** ar **15%** r.

Tikai pirmâ labuma preze.

Laukſaimneezib. maſchinu fabrika un tſchuguna leetuwe

G. Rahzen,

Jelgawâ, Skolas eelâ Nr. 15, pee Masajeem wahrteem.

Iſgatawo wiſadas

laukſaimneezibas maſchinas

un **reſerwu dalas. Twaika kuhlejus,** wisjaunakâs konſtrukzijas un wiſados leelumos. Kuhlejeem **ſorteerzilindrus** un **kurbelaiſs.** Lokomobilem eeleek uſ wiſlehtako jaunas **ugunsbukſes** un **rorn ſeenas.** Wezeem katleem **iſbukſê twaika zilindrus** un eerihko uſ wentileem **jaunlaiku regulatorus.**

J. Spalits.

Zementroru, trepju un jumta papes fabrika

Jelgawâ, Schagarcs eelâ Nr. 5, telef. 270.

Buhw. ſeſonai ſahkotees peedahwaju no krahjumâ atrodoſcheem materialeem: (236)

Zement **trepju kahpeenus. Eelu un koridoru fliſes. Aku un drenaſchu rores** (wiſados leelumos)

Sirgu un zuhku ſiles. Kapu kruſtus un apleekamos par lotti lehtam zenam.

Beſ tam peedahwaju pehz wiſjaunakâ parauga paſchiſgatawotus

Zement jumta dakſtiņus.

Seenas un jumta papi, akmena darwu wairumâ un maſumâ.

Tapat uſnemos **papes jumtu uſſegſchanu** un **nodarboſchanu par lehtâm zenam.**

D. Feldman

Jelgawâ, Kalwes ſchoſejâ Nr. 18,

pee dſelſzeļa pahrbrauzamâs weetas (pee Annas wahrteem)

Zementa dakſtiņu pagatawoſchana.

Dakſtiņi teek iſgatawoti no laba materiala par mehrenâm zenam. (278)

Zaur ſcho pagodinos zeen. Jelgawas un apkahrtnes publikai paſiņot, ka ſahkot ar **1. janwari** ſch. g. eſmu **atwehris**

auſchanas eeſtahdi

un peenemu daſchadus **auſchanas darbus,** kâ: lakatus, pletes, dekus, wadmalu un puswadmalu un t. t.

Augſtzeenibâ

E. Weiſsmans,

twaika krahſotawa un kimiſka maſgatawa Jelgawâ pee Annas wahrteem, Kalwes ſchoſeja Nr. 28.

NB. Peenemſchanas weetas Jelgawa, Katolu eelâ 22, ſeltkaka Dannenberga namâ un Leelajâ eelâ 43. (114)

Mekle

dahrſneeku-biteneeku, nedſehraju, kreewu walodas prateju (beſ behrneem). Seewai janodarbojas ſaimneezibâ. Abjeem alga 25 r. m. Zeļa nauda 30 r. Adreſe: г. Отъ, Ферганской области, П. Ф. Резнику. Wehſt. rakſtit kreewiſki. (321b)

Friſeſchan. mahzekli

war ſem labeem noteikumeem peeteiktees pee **A. Schütz** kdſes. Paſta eelâ 8. (317b)

Dadaua Blata ſtropi,

dubultâm ſeenam, iſwelkamo dibenu, waks taiſameem ſahneem, glahſchu lodſineem, ar labako ſorti tropenolpapi, ſegtu jumtu, no ſauſeem kokeem iſgatawoti, dabonami buhw- un mehbeku galdneezibâ Jelgawâ, Palejas eelâ 33, pee **J. Kimen.** (319b)

Weikals

atdodams ar wiſu inwentaru. Peepr. ſch. aw. ekſpedizijâ.

Daſchadus

kurwjus, behrnu ratiņus

leelâ iſwehlê iſ paſcha darbnizas peedahwâ **J. Bergs,** Jelgawâ, Paſta eelâ Nr. 5.

Akziju Sabeedribas

J. Hertel

apteeka pretſchu pahrdotawa,

Jelgawâ,

Paſta eelâ Nr. 13,

peedahwâ wiſus

ſcho ſrodu atteeſchos artikelus.

Preekſch wiſas dſihwes!

625 greſni un wehrtigi preekſchmeti par 3 rbl. 95 kap.

Iſſuhtam uſ pehzmaſku ſekoſcho: 1) Kaiſtu melnu angku tehranda jeb balta metala pulkſtenî, uſwelkams aiſ podſinas weenu reiſi 48 ſtundâs uſ 15 akmeneem ar galwoſchanas rakſtu uſ 6 gadeem. 2) Skaiſta jaunſelta lehde preekſch pulkſtena. Breloks-ſtereoſkops ar intereſanteem ſtaiſteem ſeeweeſchu ſkateem. Maziaſch preekſch pulkſtena aiſſargaſchanas no maitaſchanâs, pulkſtena aiſſargs no ſagleem. Skaiſta dahmu kapſele ar pakald. briljanteem, greſna broſcha no jaunſelta. Pahris auſkaru jaunakâ faſona ar ſkaiſtu diamantu. Kungu gredſens ar pakaldarinatu briljantu. Tahds pat gredſens. Skaiſts mundſchtuks preekſch papiroſeem no burſoltina. Pahris kaiſtu manſchetu pogas. Schlipſes adata no jaunſelta ar brihniſchkigu pehrli. Tipografiſjas aparats, faſt. no 300 daſch. burteem, zipareem, ſihmem, pilniga eetaiſe preekſch paſchdrukaſchanas. 100 gab. wiſitkartes, 75 liſtes greſna paſtpapira, 50 konwertu. Intereſanta grahmata „Teatrs un ſokuſi“ pam. kâ eemahzitees darit daſchadus ſokuſus. Skaiſta ſebrija mahkſlas paſtkartes ar intereſantu ſaturu. 15 daſch. aiſgrahbjoſchu ſatu. Wiſs ſchis kompleks faſtahw no 625 preekſchmeteem, teek ſuhtits no mums tikai par 3 rbl. 95 kap. (pulkſtens ween makſâ ſcho naudu). Labakâ ſorte 4 rbl. 75 k., par eepakaſchanu un ſuhtiſchanu 55 kap., uſ Sibiriju 95 kap. Ja iſſuhta 3 kompleksus uſ reiſi, tad ſuhtiſchana uſ muhſu rehkina. Ja iſſuhta 5 kompleksus, tad peeleek 6. par welti. Kam nepatihk — ſuhta atpakal. Adreſe: гор. Лодзь, складъ Т-ва УНИВЕРСАЛЬ, Н. 22. (302)

Latweeſchu opera.

(P. A. Jurjana direkzija)

Jelgawas Latweeſchu Beedribas ſahlê

3 weetu iſrahdes.

Seſtdeen, 26. aprilî 1914. g., pllſt. 8½ wakarâ.

Iſrahdîs jaunâs dekorazijâs, koſtimos u. t. t.:

Karmen.

G. Biſê opera 4 zehleenos. Latweeſchu tulkojums no L. Lihzî.

Dirigents: **P. A. Jurjans.** Reſchiſors: **J. A. Duburs.** Dekorazîju gleſnotajî: **P. Kundſinſch** un **J. Munzis.** Baletmeiſtars: **M. Kaulinſch.**

Balets: II. zehl. — tſchiganu dejas; IV. zehl. — ſpaneeſchu dejas.

Swehtdeen, 27. aprilî 1914. g., pulkſten 2½ deenâ.

Iſrahdîs jaunâs dekorazijâs, koſtimos u. t. t. no jauna eeſtudeta inſzenetu operu:

Demons.

A. Rubinſteina opera 3 zehl. un 6 ainâs Teksts pehz Lermaniowa. Latw. tulk no F. Baginska.

Dirigents: **P. A. Jurjans.** Reſchiſors **J. A. Duburs.** Dekorazîju gleſnotajs: **P. Kundſinſch.** Baletmeiſtars: **M. Kaulinſch.**

Leſginku dejos M. Kaulina baletu perſonals.

Swehtdeen, 27. aprilî 1914. g., pulkſten 7 wakarâ.

Iſrahdîs jaunâs dekorazijâs, koſtimos u. t. t.

„Auſitis un Greetina“.

Humperdinka opera 3 zehleenos. Latwiſki tulkota no L. Lihzî.

Dirigents: **P. A. Jurjans.** Reſchiſors **J. A. Duburs.** Dekorazîju gleſnotajî: **P. Kundſinſch** un **J. Munzis.** Baletmeiſtars: **M. Kaulinſch.**

Dekorazijas, koſtimi, rekwiſiti, maſchinerijas u. t. t. no „Latweeſchu operas“ teatra Rigas Latweeſchu Beedribâ. — Soliſti, koris, orkeſtris un balets tahdâ pat pilnigâ ſaſtahwâ, kâ Rigas iſrahdês. — Techniſkais perſonals pilnigâ ſaſtahwâ no Rigas.

Weetu zenas uſ katru iſrahdi atſewiſchki (eeſk. labd. nod.) ſahlê: 1. weetâ 250 k., 2. w. 2 rbl., 3. w. 150 k., 4. w. 1 rbl. 5. w. 75 k., ſtahwweetâs 40 k. Balkonâ: 1. w. 150 k., 2. w. 1 r. 3. w. 75 k.

Biketes eepreeſch pahrdod **L. Reimana** grahmatu weikalâ, Latw. Beedribas namâ, bet iſrihkojumu deenâ — Latweeſchu Beedribâ pee kaſes: 26. aprilî ſahkot no pulkſten 6 wakarâ, un 27. aprilî no pulkſten 12 deenâ. (285)

Direkzija.

Drukats Grahmatr. Ekon. Gab., agr. G. Landsberga drukatawâ, Jelgawâ.